

Protokoll 1/2024

Tid Torsdagen den 15 februari 2024 kl. 16.30 –17.40

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 26 februari 2024, §§ 1-9, 11-25, 27-29

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 15 februari 2024, §§ 10, 26, 30

Lars Strömgren

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Lars Strömgren (MP), ordföranden

Dennis Wedin (M), vice ordföranden

Ulf Walther (S)

Berit Nyberg (S)

Jimmy Lindgren (S)

Irene Dolk Castellanos (S)

Katja Jassey (V)

Jonas Nilsson (M)

Anders Lindman (SD)

Sara Svanström (L) §§ 1-22

Markus Berensson (C) §§ 1-3, 5-30

Hamid Ershad Sarabi (C)

Tjänstgörande ersättare

Joel Höglund (V)

för Tobias Johansson (V)

Linn Bessner (C) § 4

för Markus Berensson (C)

Torbjörn Erbe (M) §§ 23-30

för Sara Svanström (L)

Ersättare:

Karin Jordås (S)

Lars Arell (S)

Abdiaziz Serar (S)

Agneta Sundberg (V)

Torbjörn Erbe (M) §§ 1-22

Ludvig Tornberg (M)
Robert Westerlund (SD) §§ 1-22, 24-30
Linn Bessner (C) §§ 1-3, 5-28
Destiny Zandi Lindgren (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Gunilla Glantz, Sara Bergendorff, Elisabet Elfström, Ulrika Falk, Peter Granström, Anna Green, Philip Hall, Lena Lien, Elisabet Munters, nämndsekreteraren Alva Matsdotter, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-10 samt borgarrådssekreteraren Elin Hylander.

§ 1 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Trafiknämnden utser vice ordföranden Dennis Wedin (M) att tillsammans med ordföranden Lars Strömgren (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen den 26 februari 2024.

§ 2 Frågor för beredning och information från kontoret

Skrivelser för beredning

Anmälan görs av inkomna skrivelser till trafiknämnden enligt följande:

- 1 Uteservering på Gamla stans torg av Dennis Wedin m.fl. (M).
Dnr T2024-00487
- 2 Boendeparkering – använd ytorna bättre av Dennis Wedin m.fl. (M).
Dnr T2024-00489
- 3 Avverkade men ej ersatta träd
Drottningholmsvägen/Bergslagsvägen av Anders Lindman (SD).
Dnr T2024-00488
- 4 Införande av snöröjningsinspektörer av Anders Lindman (SD).
Dnr T2024-00484
- 5 Hål i budgeten för potthål av Dennis Wedin m.fl. (M) och
Markus Berensson m.fl. (C).
Dnr T2024-00490
- 6 Luftkvaliteten vid Långholmsgatans skolor av Markus
Berensson m.fl. (C).
Dnr T2024-00485
- 7 Större bilar leder till större problem av Markus Berensson m.fl. (C).
Dnr T2024-00486

Beslut

Trafiknämnden överlämnar skrivelserna till trafikkontoret för beredning.

Information från kontoret

Förvaltningschef Gunilla Glantz informerar nämnden om att Lena Lien anställts som ekonomichef på trafikkontoret och att Anna Green bli avdelningschef för tillståndsavdelningen. Hon informerar

även om att en ny säkerhetsenhet har bildats under avdelningen för verksamhetsstöd.

Beslut

Trafiknämnden tackar för informationen.

§ 3

Anmälan av inkomna skrivelser till trafiknämnden

Beslut

Inkomna skrivelser m.m. till trafiknämnden enligt förteckning från den 6 februari 2024 respektive den 15 februari 2024 anmäls.

§ 4

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom trafikkontoret

Dnr T2024-00058

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner redovisningen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 6 februari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Jäv

Markus Berensson (C) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5

Anmälan av protokoll och minnesanteckningar från rådet för funktionshinderfrågor

Dnr T2023-01036

Beslut

Protokoll 6/2023 från den 9 oktober 2023 för trafiknämndens och Stockholms stads Parkering AB:s gemensamma råd för funktionshinderfrågor anmäls.

§ 6

Breddning av gång- och cykelbana längs Huddingevägen mellan Örbyleden och Bussens väg. Inriktningsbeslut

Dnr T2023-03519

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner förslag till inriktning och ger trafikkontoret i uppdrag att fortsätta planering för projekt Cykelbana Huddingestråket mellan Örbyleden och Bussens väg upp till 2,7 mnkr, som underlag för ett kommande genomförandebeslut. Projektets totala utgift beräknas till 47 mnkr.

Reservation

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömberg (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Sara Svanström (L) och Markus Berensson m.fl. (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Lindman (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå förslag till inriktning och ge trafikkontoret i uppdrag att avsluta projekt Cykelbana Huddingestråket mellan Örbyleden och Bussens väg samt att därutöver anföras:

Sverigedemokraterna anser förvisso att åtgärderna i projektet är bra men vi ställer oss tveksamma till kostnaden i förhållande till nyttan. I vanlig ordning saknas en tillfredsställande kostnads-nyttoanalys och eftersom investeringsutgiften är såpass stor är det särskilt viktigt att ta hänsyn till alternativkostnaden i detta fall.

Stockholm är på väg mot ekonomiskt kärvarare tider och med en stor osäkerhet inför framtiden måste varje investering noggrant övervägas och Sverigedemokraterna anser därför att projektet bör avslutas. Vårt fokus är på stadens

kärnverksamhet och behovet av cykelåtgärder behöver vägas emot andra viktiga utgiftsområden som exempelvis reinvesteringar i gator och driften av skolan och omsorgen.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Sara Svanström (L) och Markus Berensson m.fl. (C).

§ 7 Upprustning Riksdalserterget, Hägerstensåsen. Genomförandebeslut

Dnr T2023-00587

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Upprustning Riksdalserterget, Hägerstensåsen till en investeringsutgift om 21 mnkr.
2. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingar samt teckna avtal inom ramen för föreliggande genomförandebeslut.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 16 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8 Klimatanpassningsåtgärd inom CM4 skyfall, Regnparken Jarlaplan. Genomförandebeslut

Dnr T2023-03349

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Jarlaplan till en investeringsutgift om 18 mnkr under förutsättning att kommunstyrelsen beslutar att medge trafiknämnden budgetjustering för ökade investeringsutgifter för detta projekt.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 15 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 9 Klimatanpassnings- och trygghetsåtgärder inom CM4 2024. Genomförandebeslut

Dnr T2023-03350

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt för klimatanpassningsåtgärder till en investeringsutgift om 12 miljoner kronor under förutsättning att kommunstyrelsen beslutar att medge trafiknämnden budgetjustering för ökade investeringsutgifter för dessa projekt.
2. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt för trygghetsåtgärder till en investeringsutgift om 28 miljoner kronor under förutsättning att kommunstyrelsen beslutar att medge trafiknämnden budgetjustering för ökade investeringsutgifter för dessa projekt.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 15 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Ersättaryttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

KD välkomnar att trafikkontoret ansöker om medel för fordonshinder för att delvis fortsätta det arbete vi var med och drev på under förra mandatperioden. Vi är dock kritiska mot att ansökningarna är undermåliga och påvisar bristande interna lägesbilder. I framförallt ansökan om tillfälliga hinder och tekniska lösningar redogörs inte utgifterna för enligt instruktionerna samt framgår det att omfattningen av en framtida beställning beror på vad kontorets interna inventering påvisar. Detta riskerar att leda

till avslag vilket vore mycket olyckligt i dagens säkerhetsläge.

Vi förutsätter att trafikkontoret har god kännedom om sina terrorhinder och behovet av dylika insatser i vårt offentliga rum. Därtill efterfrågar vi framförallt certifierade, permanenta fordonshinder framför tillfälliga och otestade varianter.

§ 10 Verksamhetsberättelse 2023 för trafiknämnden

Dnr T2023-01184

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner verksamhetsberättelse och bokslut för 2023 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden godkänner förslag till begäran om ombudgetering av medel om 6,8 mnkr avseende Hästa Gård.
3. Trafiknämnden godkänner förslag till begäran om ombudgetering av medel om 13,7 mnkr avseende klimatinvesteringar.
4. Trafiknämnden godkänner förslag till begäran om ombudgetering av medel om 11,7 mnkr för Grönare Stockholm inom utökad plan.
5. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter från Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 1 februari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Anders Lindman (SD) och Sara Svanström (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar att uppmana trafikkontoret att ta fram en plan för hur cykeltrafiken ska fortsätta att gynnas under den tid det sker stora ombyggnationer på viktiga sträckor, samt att därutöver anföra följande:

Stockholms investeringar i en förbättrad cykelinfrastruktur har fått stor effekt. Alltsedan Centerpartiet initierade den första cykelmiljarden för tolv år sedan har staden

kontinuerligt fortsatt att förbättra förutsättningarna för attraktiva cykelresor, vilket har resulterat i att antalet cykelpassager i innerstadssnittet ökat med nästan 100 % under de senaste 15 åren, och att cykelflödena ökade markant mellan 2022 och 2023.

Det är viktigt att den här trenden fortsätter. Dels för att ge Stockholm en god möjlighet att minska klimatutsläppen från transportsektorn i enlighet med klimatmålen, men även för att ökad cykling och en minskad biltrafik har en positiv inverkan på buller, luftkvalitet och folkhälsa.

Det orosmoment som seglar upp är att viktiga sträckor såsom Götgatan, Västerbron och Vasabron kommer att byggas om under kommande år, samtidigt som den nya cykellösningen vid Slussen kommer att bli sämre än planerat. Samlat kan detta få en stor negativ inverkan på cyklandet i Stockholm. Det är därför nödvändigt att trafikkontoret tar fram planer för alternativa cykellösningar under stora byggnationsprojekt som kan säkerställa fortsatt goda kopplingar.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Anders Lindman (SD) och Sara Svanström (L).

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Verksamhetsberättelsen för 2023 visar att Stockholms stad behöver göra mer för att öka framkomligheten och minska utsläppen.

Snöröjningen fortsätter vara ett område där nöjdheten inte är på nivåerna någon politiker skulle önska. Moderaterna tror ett mer innovativt och praktiskt förhållningssätt kommer krävas för att både förbättra snöröjningen och öka framkomligheten. Vi har bland flera förslag för snöröjningen föreslagit att cykelbanor ska få användas av gående i de fall då cykelbanorna sopsaltats men gångbanorna innebär en säkerhetsrisk.

Även skötseln av stadens gator, torg och parker behöver förbättras. Det är beklagligt att nöjdheten med renhållning, städning och stadsmiljön inte är högre. Ytterst riskerar det vara en bidragande faktor till att det fysiska gaturummet upplevs mindre tryggt.

Målet om att andelen lediga avgiftsbelagda parkeringsplatser i innerstan ska vara 15 procent dagtid kommer exempelvis aldrig kunna nås så länge som parkeringsplatser försvinner i samma hastighet som nu.

Vad gäller framtagandet av en trafik- och gatumiljöplan för City beklagar vi att denna inte ser ut att föregå majoritetens plan om att införa en miljözon klass 3 i delar av City. Då all transport i området ska göras på el vet vi att fler fordon än idag kommer behövas för att möjliggöra lika stora leveranser. Att i samma område ge företräde för gående, cyklister och kollektivtrafiken riskerar leda till stora framkomlighetsproblem för inte minst godstrafiken.

Avslutningsvis konstaterar vi att det mest effektiva medlet för att minska genomfartstrafiken i Stockholms innerstad vore att färdigställa Stockholm ringled genom att bygga Östlig förbindelse. Dessförinnan kommer både Moderaternas och majoritetens mål för biltrafiken i innerstan bli svåra att nå.

Sara Svanström (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Verksamhetsberättelsen för trafiknämnden visar tydligt att staden behöver höja ambitionen ytterligare för att nå bättre framkomlighet och minska utsläppen i Stockholm. Vår stad ska inte vara en stad där framkomlighet endast gäller de som är tillräckligt friska eller kan cykla.

Vi noterar att nöjdheten med hur staden har skött snöröjningen är fortsatt för låg, och det är inte fysiskt möjligt för alla att kunna ta sig fram eller över höga snövallar som bildats när plogbilarna tar sig fram. Det av detta skäl som liberalerna stärker snöröjningen med att lägga mer pengar på just vinterväghållning av gång- och cykelbanor.

Att liberalerna prioriterar framkomlighet för personer med funktionsvariation är tydligt, varför vi omfördelar i nämndens investeringsbudget för att specifikt arbeta med detta ändamål.

Vidare är det bekymmersamt att nämndens investeringar ofta överskrider sina kostnader, vilket påverkar andra viktiga investeringar negativt – den interna kostnadskontrollen behöver stärkas.

Ersättaryttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Stockholm har en enorm potential och ska fortsätta utvecklas till landets mest företagsvänliga stad med en trygg, hel, ren och tillgänglig stadsmiljö. För att nå dit behöver trafiksystemet optimeras och kapaciteten utökas, säkerheten prioriteras och trafikens funktion värnas. Vi kan bara beklaga att vänsterstyret så omdömeslöst väljer symbolpolitik framför seriöst förvaltande. Att miljözon 3 hastigt ska inrättas oaktat konsekvenserna, att arbetet med terrorhinder så ansvarslost halkar efter och att eftersattheten i stockholmstrafikens mest basala infrastruktur tillåts bestå.

Som Sveriges ekonomiska och politiska huvudstad har trafiknämnden ett stort ansvar att förvalta dess infrastruktur. En infrastruktur som påverkar såväl stockholmare som alla svenskar i det långa ledet. I Kristdemokraternas Stockholm utgår vi inte från att stockholmarnas vardag bara utspelar sig mellan SL:s hållplatser eller att trafik och teknik kan dikteras utifrån miljöpartistiska fantasier. Vi har stor förståelse för att olika stockholmare, familjer, företag och organisationer har olika behov och förutsättningar i trafiken. Trafikpolitiken behöver planeras med större respekt för – inte mot – deras behov av att ta sig fram i stadens trafik.

§ 11

Levande Stockholm sommaren 2024. Platser och fortsatt utveckling

Dnr T2023-03344

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra Levande Stockholm sommaren 2024 i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 19 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), Sara Svanström (L) och Markus Berensson m.fl. (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka kontorets förslag samt att därutöver anföra:

Vi ställer oss positiva till arbetet med att fortsätta levandegöra Stockholm inom projektet Levande Stockholm. Insatserna inom ett Levande Stockholm har möjliggjort ett blomstrande stadsliv under årets varmaste månader och i många fall inneburit både ökad trivsel för de närboende och förbättrade möjligheterna för det lokala näringslivet.

Med detta sagt behöver insatser för ett Levande Stockholm ske i samverkan med andra insatser som sker för att tillgängliggöra delar av Stockholm och göra staden tryggare. Inte minst i de fallen då sommarplatserna anläggs i områden som i en allt för hög utsträckning upplevs som otrygga.

Vad gäller den planerade stadsmiljözonen i Gamla stan motsätter vi oss delarna om att ta bort parkeringsplatserna i stadsdelen. Beslutet har inte föregåtts av någon utredning och riskerar bli att tillgängligheten för boende och det lokala näringslivet försämras. Vi vill därför understryka att parkeringsplatser inte bör tas bort på det sätt som föreslås, och behovet av nära och inlysnande dialog med de boende och lokala näringslivet vad gäller övriga insatser. Vad gäller uteserveringar är det snarare så att den rödgröna majoriteten den här mandatperioden hittills varit mer restriktiva.

- 3) Anders Lindman (SD) föreslår att nämnden beslutar att:
- a. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra Levande Stockholm sommaren 2024 i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande, med korrigeringen att sommarplatsen på Skeppsbrokajen ej upprättas alternativt upprättas under en kortare tid.
  - b. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra konsekvensanalyser för varje upprättad sommarplats samt att därutöver anföra:

Sverigedemokraterna är generellt mycket positiva till sommarplatser. Däremot behöver större hänsyn tas till andra viktiga intressen i stadsdelarna där de upprättas. Det är även viktigt att efter varje säsong undersöka hur välbesökt en sommarplats har varit, för om inte särskilt många människor utnyttjat en plats borde den inte upprättas på samma ställe den efterföljande säsongen. Beträffande sommarplatsen på Skeppsbrokajen så har den enligt boende i Gamla stan inte varit särskilt välbesökt föregående sommar och många har beskrivit platsen som ödslig.

Vidare har sommarplatsen på Skeppsbrokajen inneburit att ca 50 p-platser försvunnit under tiden den varit på plats. Gamla stan är i stort behov av dessa p-platser för att bibehålla ett normalt fungerande stadsliv, för de boende, för verksamheter, kundmöten, service och besöksnäring. Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att sommarplatsen på Skeppsbrokajen inte bör upprättas sommaren 2024, alternativt upprättas under en kortare tid.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), Sara Svanström (L) och Markus Berensson m.fl. (C).

Särskilt uttalande

Sara Svanström (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna är positiva till att Stockholm tillskapar sommargångator och torg inom projektet Levande Stockholm. Vi är av uppfattningen att fler gator och torg ska öppnas upp för människor att kunna vistas och uppleva vår stad och samtidigt främja det lokala näringslivet. Därför är det mindre bra att exempelvis Östermalmstorg tas bort som sommartorg. Skälet till att torget tas bort uppges inte i underlaget och vid kontakt med förvaltningen har inget svar heller getts.

Markus Berensson m.fl. (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Levande Stockholm är en av stadens viktigaste satsningar på ett trivsamt stadsliv och trafikkontoret gör ett imponerande arbete med att utveckla konceptet år efter år. Att 85% av tillfrågade stockholmare uppgav att sommarplatserna bidrar till en mer attraktiv stad visar att det är en satsning med brett stöd.

Det är även positivt att det nu finns ett flertal platser i staden där ett flertal närliggande sommarplatser bildar ett nätverk (t.ex. i Hornstullsområdet) som gör att stockholmare, och besökare, bättre kan bilda sig en uppfattning om hur en stad kan vara när den präglas av attraktiva platser framför rena körbanor.

Ersättaryttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Stockholm har goda förutsättningar till att bli en än mer levande, trivsamt och rolig stad att leva i. För att uppnå detta så kan Levande Stockholm utgöra ett värdefullt verktyg om det används ansvarsfullt. För att kunna göra en avvägning mellan trafikpåverkande insatser i gaturummet

och faktisk effekt av sommargågatorna behöver underlaget till nämnden kompletteras.

Vi efterfrågar en komplettering med information om antalet parkeringsplatser som försvinner på respektive plats, hur trafikflödet påverkas samt hur det lokala näringslivet påverkas på olika sätt. Det är en förutsättning för att staden ska kunna arbeta mer riktat för att fortsätta utveckla detta uppskattade projekt där det ger störst effekt, samtidigt som eventuella konsekvenser för trafiksystemet minimeras.

§ 12

Ramavtal för löpande trafikmätningar. Upphandling

Dnr T2023-03425

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av Ramavtal för löpande trafikmätningar till ett belopp om 12 miljoner kronor samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 18 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13 Insamling av bilder och laserdata på stadens mark. Upphandling

Dnr T2023-00257

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av insamling av bilder och laserdata för ett belopp på 8 miljoner kronor samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 12 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 14

Ändring av reglemente för vissa facknämnder och stadsdelsnämnder. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2023-03325

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 20 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 15

Stockholms stads säkerhetsprogram. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2023-03222

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation

Sara Svanström (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 28 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Anders Lindman (SD) och Markus Berensson m.fl. (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Sara Svanström (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag samt att därutöver anföra:

Det är bra att förvaltningen i sitt remissvar lyfter socialsekreterares situation, om än kortfattat. Men i den viktiga frågan om hot mot socialtjänsten vill vi se att även utmaningen med underrapporteringen av hot i incidentrapporteringssystemet IA adresseras. Vi menar att staden bör ta ett större grepp kring att systematiskt belysa problemen och uppmuntra medarbetare till att anmäla hot i IA för att underlätta arbetsmiljöarbetet. Erfarenheten visar att medarbetare ibland tvärtom uppmanas att inte rapportera in en del incidenter med budskapet att det handlar om obetydliga saker som hör till en socialsekreterares vardag att hantera. En sådan inställning underlättar inte arbetet att stävja hot och verka för socialsekreterarnas trygga arbetsmiljö.

Vi saknar också ett fokus på cybersäkerhetsperspektivet. Det framgår av ärendet att stadens nämnder och bolag ansvarar

för arbetet, med stöd av stadens säkerhetsskyddschef som har det övergripande ansvaret. Detta är av stor vikt: alla stadens verksamheter med digital verksamhet behöver ha beredskap för cyberattacker, samtidigt som det behöver finnas ett centralt stöd i staden att få.

Frågan återstår hur man säkerställer efterlevnad i respektive nämnd/bolag. Att enbart göra en analys räcker inte. Kontinuerlig revision av regelefterlevnad och systematiskt cybersäkerhetsarbete är av yttersta vikt. Även i system som köps in från underleverantörer och som driftas av tredjepart. Detta har blivit tydligt under de senaste veckorna.

Vi menar att termen "cybersäkerhet" behöver synas på fler platser. Det är korrekt att "cyberförsvar" är ett militärt ansvarsområde, men det dagliga ansvaret för cybersäkerhet ligger hos det civila, och ska så göra. Det borde få ett större utrymme under en egen fokuspunkt i dokumentet.

Det framgår av ärendet vidare att "Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till utveckling och goda beslutsunderlag genom att dokumentera och rapportera händelser, incidenter, lägesbilder och andra iakttagelser som kan påverka stadens säkerhet." Här menar vi att nämnder och bolag också borde få en månadssammanställning på digitala incidenter och risker. Mycket information från verksamheten levereras i övrigt när det kommer till säkerhetsfrågor, men just den digitala delen saknas. Nämnder och bolagsstyrelser bör kunna redovisa en generell överblick på vilka hotbilder som finns, och hur dessa motverkas. Cybersäkerhet behöver få utrymme i stadens forum på samma sätt som när vi följer upp verksamheten i övrigt.

Under punkten om säkerhetsskydd nämns "signalskydd" specifikt. Detta är viktigt, men med tanke på införandet av EU-direktivet NIS2 som införlivas senast 17 oktober 2024 i svensk lagstiftning så kommer troligen ansvarsområdet utökas. Här hade vi i skrivelsen velat se fler aspekter av informationssäkerheten. Det skulle tydligt behöva framgå att krav ställs vad gäller efterlevnad av stadens säkerhetsskyddsregler i enlighet med gällande lagstiftning och krav på god hygien inom cybersäkerhet. Bland annat kryptering av data, kontinuerlig övervakning av system, rutiner för incidenthantering och andra relevanta säkerhetsfunktioner.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V) vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Anders Lindman (SD) och Markus Berensson m.fl. (C)

Ersättaryttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Stadens säkerhetsprogram utgör ett viktigt styrdokument i en orolig tid. Sedan det föregående programmet togs fram har världen genomgått en pandemi, Europa har drabbats av ett konventionellt invasionskrig i Ukraina och i Sverige har terrorhotsnivån höjts till fyra på en femgradig skala.

Vi välkomnar tillägget i programmet om att samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden för kommunorganisationen ska hålla samma höga säkerhet oavsett om verksamheten sköts i egen eller extern regi. Likaså välkomnar vi stadsledningskontorets ökade kapacitet kopplat till kris- och krigsorganisation, som del av totalförsvaret.

För trafiknämndens ansvarsområden vill vi särskilt understryka vikten av ett fortsatt utvecklat arbete inom fordonshinder mot attentat, ett stärkt arbete mot singelolyckor i trafiken samt en mer restriktiv hållning gentemot insatser i gaturummet som påverkar utryckningsfordons framkomlighet.

Vi är skeptiska till att informationssäkerhet och otillåten påverkan helt eller delvis bryts ut. Delar av dessa områden kan av förklarliga skäl omhändertas i stadens kvalitets- och trygghetsprogram, men vi menar att såväl informationssäkerhet och otillåten påverkan fortsatt behövs även i säkerhetsprogrammet. Infiltrationsrisker i organisationen samt it-attacker mot kommunens system utgör en viktig säkerhetsaspekt som behöver hanteras tillsammans med rättsväsendet.

Avslutningsvis beklagar vi att vänsterstyret inte verkar ha prioriterat säkerhetsprogrammet tillräckligt. Det tidigare säkerhetsprogrammet har redan löpt ut och det glapp som nu uppstår till dess att fullmäktige behandlar ärendet under

våren är anmärkningsvärt med tanke på dagens svåra säkerhetsläge.

§ 16

Motion om att levandegöra Hötorget av Dennis Wedin m.fl. (M). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2023-03404

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 18 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) Tobias Johansson m.fl. (V), Anders Lindman (SD) och Sara Svanström (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden tillstyrker motionen samt att därutöver anföra:

Stockholms torg har alltid haft en viktig roll för att levandegöra vår stad. Inte minst som handelsplats och mötesplats. Vi menar att Hötorget har en stor outnyttjad potential och mer att ge till både stockholmarna och stadslivet.

Det är anmärkningsvärt att Trafikkontoret inte målmedvetet hittat en långsiktig lösning för en uteservering som skulle stärka Hötorgshallen. De försök som hittills prövats har inneburit för dåliga förutsättningar. Intresset finns hos flera handlare, det är något att bejaka och uppmuntra.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds

av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V), Anders Lindman (SD) och Sara Svanström (L).

§ 17

Om luftkvalitet i Stockholms stad. Svar på skrivelse av Dennis Wedin m.fl. (M)

Dnr T2023-03462

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 15 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill börja med att tacka kontoret för svaret på vår skrivelse om luftkvaliteten i Stockholms stad. För Moderaterna är det tydligt – det är viktigare att uppmuntra en elektrifiering av Stockholms fordonsflotta snarare än att skyndsamt införa en miljözon klass 3 i delar av City vars effekt det, som kontoret beskriver, inte går att prognostisera om.

Fokus för offentliga insatser måste vara rådande lagstiftning – inte rekommendationer som i realiteten saknar möjligheten att göra lagstiftning på. Om det är rekommendationer som staden ska sikta på att uppfylla riskerar insatserna bli både ineffektiva och svåra att mäta över tid. Särskilt om trafikkontoret mäter luftkvaliteten på annat sätt än andra delar av staden och förändrar mätmetod över tid utan att det finns legala anledningar till det.

§ 18

Om trafiksituationen på Lindhagensplan. Svar på skrivelse av Dennis Wedin m.fl. (M)

Dnr T2023-03464

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 8 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill tacka kontoret för svaret på vår skrivelse om trafiksituationen vid Lindhagensplan.

Trots att entreprenören haft i uppgift att initialt informera boenden och näringsidkare i området har detta inte skett. Dialogen trafikkontoret fört med den lokala företagarföreningen och ICA Maxi har dessutom skett på företagarnas initiativ.

Samtidigt som avstängningsmaterialet flyttats in har gatulinjerna inte målats om. Resultatet har bland annat blivit att bilister och cyklister trängs i samma filer och att bilarna som ska svänga höger upp mot E4 korsar cyklisternas cykelbana med risk för olycka.

Av kontakt med lokala näringsidkare framgår att trafikkontoret genomförde åtgärder i området tre-fyra veckor efter att det blev tydligt att framkomligheten försämrats kraftigt. Givet haveriet som uppstod i området

och riskerna det hade för inte minst gående och cyklister, borde insatser kunnat göras snabbare.

Moderaterna vill dock poängtera att insatserna som gjorts vad gäller omprogrammeringen av signalanläggningarna har fått bra effekt. Men mer behöver göras för att åtgärda situationen och öka trafiksäkerheten vid Lindhagensplan:

- Måla korrekta linjer i gatan.
- Lös problematiken med cykelbanan som hamnat i biltrafiken.
- Utred möjligheten att dedicera en fil som enbart svänger höger ut på E4:an.

§ 19

Säkerhet på stadens cykelbanor. Svar på skrivelse av Anders Lindman (SD)

Dnr T2023-03123

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 19 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 20**Ljusstyrkan i stadens uppsatta lampor. Svar på skrivelse av Anders Lindman (SD)**

Dnr T2023-03124

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 24 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 21

Hot och våld mot personalen som sköter våra vägar. Svar på skrivelse av Anders Lindman (SD)

Dnr T2023-02886

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 2 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 22**Nya riktlinjer för trädvård. Svar på skrivelse från Daniel Helldén (MP), Eva Ekmehag m.fl. (M), Åsa Nilsson-Söderström (L), Johan Fälldin (C) och Mikael Valier (KD)**

Dnr T2022-00463

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen och antar kontorets förslag till riktlinjer för trädvård.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23

Tätskiktsbyte över tunnelbanan på södra Götgatan. Genomförandeavtal med Region Stockholms trafikförvaltning. Genomförandebeslut

Dnr T2019-01831

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Katja Jassey m.fl. (V):

1. Trafiknämnden godkänner för sin del förslag till genomförande av projekt Södra Götgatan, i enlighet med den nya inriktning för projektet som föreslås i ärendet, och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslaget och ger trafiknämnden rätt att genomföra projektet till en investeringsutgift om 95 mkr och en investeringsinkomst om 6 mkr.
2. Trafiknämnden godkänner för sin del förslag till genomförandeavtal med Region Stockholm för projekt Södra Götgatan och föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandeavtal.
3. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att träffa övriga erforderliga avtal som behövs för att genomföra projektet, inom ramen för detta genomförandebeslut.
4. Trafiknämnden beslutar att därutöver anförä:

Region Stockholm behöver genomföra en tätskiktsrenovering av tunnelbanan längs med Södra Götgatan. Detta är absolut nödvändigt för att säkerställa att tunnelbanan fortsätter fungera, då tätskiktet nått sin tekniska livslängd. Bland annat finns en risk att vatten rinner ner i tunnelbanan om tätskiktet inte byts ut, vilket riskerar att slå ut tunnelbanan.

I det här ärendet fattar vi nu beslut om att lägga till vissa arbeten till den återställning av gatan som Region Stockholm kommer genomföra efter det att tätskiktsrenoveringen är färdigställd. Genom att bredda trottoarerna och hitta en bättre placering av träd kommer Götgatan att bli en mer trivsamt och framkomlig gata när projektet är slutfört.

Tätskiktsrenoveringen som Region Stockholm kommer att genomföra innebär ett omfattande gatuarbete och kommer

pågå under totalt sex år. Arbetet kommer medföra stora utmaningar och begränsningar för framkomligheten längs Södra Götgatan under en lång period. Renoveringen är dock helt nödvändig för att säkerställa att tunnelbanan kan fortsätta rulla och transportera tusentals stockholmare varje dag.

För att störningarna under den pågående renoveringen ska bli så små som möjligt är det avgörande att Region Stockholm, i samråd med Stockholms stad, proaktivt tar fram och kommunicerar alternativa resvägar för alla trafikslag under samtliga av projektets etapper. Det är i synnerhet viktigt under projektets första två etapper då en del av Götgatan kommer att vara helt avstängd för biltrafik under drygt två år. En god kommunikation och en tydlig omledning av trafiken kommer att vara avgörande för att framkomligheten ska vara fortsatt god i ett av stadens mest tätbefolkade och vältrafikerade områden.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter från Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 23 januari 2024. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Trafiknämnden godkänner för sin del förslag till genomförande av projekt Södra Götgatan, i enlighet med den nya inriktning för projektet som föreslås i ärendet, och föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslaget och ger trafiknämnden rätt att genomföra projektet till en investeringsutgift om 95 mkr och en investeringsinkomst om 6 mkr.
2. Trafiknämnden godkänner för sin del förslag till genomförandeavtal med Region Stockholm för projekt Södra Götgatan och föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandeavtal.

3. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att träffa övriga erforderliga avtal som behövs för att genomföra projektet, inom ramen för detta genomförandebeslut.

Nämndens behandling av ärendet

Jäv

Robert Westerlund (SD) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Katja Jassey m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra:

Tätskiktsbytet över tunnelbanan på södra Götgatan är en av flera upprustningar som sker på eller i närheten av Götgatan. Resultatet blir att framkomligheten försvåras för alla som rör sig i området – oavsett om man går, cyklar, åker kollektivt eller med bil. Med anledning av detta (samt att det på det hela taget rör sig om väldigt många människor som rör sig i området) är det viktigt att genomförandetiden blir så kort som möjligt och att staden finner alternativa lösningar för framkomligheten – även för bilisterna.

Exempelvis skulle man under tiden då insatserna genomförs kunna öppna upp genomfartsmöjligheter där det går på närliggande gator för att öka framkomligheten samt minska köbildning och risk för trafikolyckor.

Med anledning av de många åtgärderna som görs på Södermalm kan vi återigen inte nog understryka att Söderledstunneln bör användas för det ändamål den byggdes för – att biltrafiken enkelt ska kunna lämna innerstan utan att behöva krångla sig fram i bostadskvarteren.

Efter återställandet bör staden försöka åstadkomma två körfält i vardera riktning så man slipper köbildning.

- 3) Anders Lindman (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 4) Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar att:
  - a. Delvis avslå kontorets förslag till beslut.

- b. Återgå till den tidigare föreslagna upprustningen av södra Götgatan från fasad till fasad.
- c. Ge Trafikkontoret i uppdrag att utreda hur förändrade resmönster för biltrafiken påverkar cyklisternas säkerhet och framkomlighet på parallellgator till Götgatan, samt komma med förslag på konfliktminimerande åtgärder där det är nödvändigt.
- d. Samt att därutöver anföra:

Götgatan står inför stora arbeten, av en proportion som inte setts sedan tunnelbanan anlades för nästan 100 år sedan. Det är välkommet att regionen agerar proaktivt och utför nödvändiga underhållsarbeten på en så pass kritisk sträcka som tunnelbanans gröna linje mot Söderort, vilket också ger staden en möjlighet att parallellt genomföra en övergripande och permanent förbättring av situationen för gående och cyklister längs Götgatan.

Det tidigare inriktningsbeslutet berörde en upprustning från fasad till fasad på Götgatan, ett av stadens mest belastade stråk, där infrastrukturen för fotgängare och cyklister sedan 2013 söder om Åsögatan har varit en provisorisk lapptäckeslösning. Gränsen mellan gångbana och cykelbana upplevs som oskarp, och cyklisterna separeras från fordonstrafiken enbart med påkörningsbara pollare i plast. Trafikkontoret konstaterar i tjänsteutlåtandet att den västra sidan av Götgatan efter tätskiktsarbetenas färdigställande kommer att justeras med höjd trafiksäkerhet som följd, men den östra sidan mister med det nya förslaget denna viktiga och av 13 000 dagliga cyklister efterlängttade uppgradering.

Av hänsyn till det stundande tätskiktsprojektets omfattning och tidsspann vore det oklokt att skjuta på en permanent lösning för cyklister och fotgängare längs Götgatans östra sida ännu längre in i framtiden – en åtgärd som föreslogs redan för 10 år sedan. Stockholmarnas tålamod kommer oundvikligen att prövas under den nu sex år långa planerade arbetsperioden, och att därefter åter ta gatuutrymmet i anspråk för att genomföra redan nu nödvändiga

justeringar är svårt att motivera och kommer inte vara billigare för staden.

När tätskiktsarbetet utförs över Medborgarplatsens tunnelbanestation kommer sannolikt delen av Björns trädgård med höga kastanjer som vetter mot Götgatan påverkas kraftigt. Tjänsteutlåtandet går inte in i detalj exakt vilka ytor som berörs, men vi uppmanar staden att dra lärdomar från arbetena vid Östermalmstorg och turerna kring Östermalmsgrillen – och tidigt involvera samt erbjuda en tillfällig lokalisering för grillkioskverksamheten vid Björns trädgård om så krävs.

Med en byggtid på sex år kommer södermalmsbor, cykelpendlare och även biltrafiken att behöva uppsöka nya eller alternativa färdvägar, särskilt på parallellgator som Östgötagatan, Södermannagatan och Renstiernas gata. I brist på underlag i form av de trafikanalyser som tjänsteutlåtandet refererar till är det svårt för nämnden att ta ställning i frågor som berör konsekvenserna för trafiken. Vi ber därför trafikkontoret att återkomma med förslag på konfliktminimerande åtgärder som vidtas för att hantera den ökade belastningen på omkringliggande gator.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Katja Jassey m.fl. (V).

§ 24

Reinvesteringsprogram och investeringar för gatuträd 2024-2027. Inriktningsbeslut **Reinvesteringsprogram och investeringar för gatuträd 2024. Genomförandebeslut**

Dnr T2023-03461

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner förslag till inriktning för projekt Reinvesteringsprogram och investeringar för gatuträd 2024-2027 och ger trafikkontoret i uppdrag att fortsätta planering för tre årliga genomförandebeslut. Projektets totala utgift beräknas till 120 mnkr.
2. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförandebeslut för reinvesteringsprogram och investeringar för gatuträd 2024 till en utgift om 30 mnkr.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 11 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25

Delegationsordning för trafikkontoret. Revidering

Dnr T2021-01835

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner trafikkontorets förslag till revidering av delegationsordningen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 26**Vitestvist med Peab angående överskridna åtgärdsstider i driftavtal vägmärken, räcken och gatujour. Beslut om förlikning**

Dnr T2024-00064

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner förlikning mellan staden och Peab enligt vad som följer av tjänsteutlåtandet.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 4 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 27**Årsavtal för vinterväghållning och gatuhållning av Enskede, Årsta och Vantör samt del av Älvsjö. Upphandling**

Dnr T2023-03418

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av Årsavtal för vinterväghållning av Enskede, Årsta och Vantör samt del av Älvsjö till ett belopp om 230 miljoner kronor samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 1 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V) och Anders Lindman (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar:
  - a. Att i första hand återremittera förslaget till beslut.
  - b. Att i andra hand avslå förslaget till beslut.
  - c. Att trafikkontoret ska återkomma med en fullvärdig riskbedömning.
  - d. Att trafikkontoret ska återkomma med tydligare indikatorer på hur god snöröjning ska säkerställas.
  - e. Att därutöver anföra:

Snöröjningen i Enskede-Årsta-Vantör har dragits med stora problem de senaste åren. Viten har utkrävts av entreprenörer för utebliven snöröjning. Boende i Enskede-

Årsta-Vantör tvingades uppleva oplogade gator med stora förseningar i snöröjningen. Detta resulterade i svårigheter att ta sig fram på gator och vid busshållplatser.

Svevia som är den nuvarande entreprenören ansvarar för snöröjning i området, bötfälldes med en rekordstor summa på grund av bristerna. Det understryker behovet av starkare incitament för entreprenörer att fullgöra sina åtaganden enligt kontrakt. Detta skulle kunna inkludera strängare kontrollmekanismer och tydligare riktlinjer för hur snöröjning ska prioriteras och genomföras. Den nu aktuella upphandlingen adresserar inte dessa aspekter på ett sätt som gör oss trygga med att snöröjningen kommer att förbättras med ett nytt avtal.

Den riskanalys som ligger till grund för förslag till beslut beskriver tre risker. Anmärkningsvärt med dessa risker är att de som listas alla tar sitt avstamp i att genomföra själva upphandlingen. Det saknas helt risker som tar upp att avtalsmodellen görs om och hur dessa risker ska hanteras. I en riskanalys för beslut så är inte upphandlingsriskerna det som mest behöver hanteras. Det är självklart riskerna i den kommande leveransen av entreprenaden som behöver hanteras redan i upphandlingsskedet. Om inte dessa beskrivs och hanteras riskerar avtalsuppföljningen att haverera och stockholmarna står utan snöröjning när den behövs som bäst.

Den nu aktuella upphandlingen tar upp ett större inslag av tjänster till fast pris. D.v.s. de kommer få betala när det snöar och skapa vinst när det inte snöar. Vi måste fråga oss om detta är rätt incitament för denna typ av upphandling. Kommer det ge en bättre snöröjning eller kommer entreprenören helt enkelt att chansa på att inte snöröja när gränsvärden för att påbörja snöröjning är på marginalerna. Ärendet belyser heller inte frågor kring hur konkurrensen påverkas av att gå till ett fastprisavtal. Det flaggas redan för att antalet anbudsgivare är få. Man behöver fråga sig om denna ändringar kommer öka eller minska konkurrensen. Det verkar dock inte ha gjorts.

Stockholmarna riskerar att få sämre snöröjning om inte dessa avtal följs upp noggrant och rätt incitament eller viten finns fullt ut i avtalen. Vi vill inte hamna i situationer där entreprenören skapar en större vinst genom att ställa in snöröjningen och ta ett vite istället för att snöröja gatorna år stockholmarna.

Beslutsgång i delen om återremiss.

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassej m.fl. (V) och Anders Lindman (SD).

§ 28 Offentliga toaletter. Upphandling

Dnr T2023-03490

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner föreslagen inriktning för upphandling av offentliga toaletter i enlighet med beskrivningarna i kontorets tjänsteutlåtande samt ger kontoret i uppdrag att återkomma med förslag till upphandlingsbeslut till nämnden.

Reservation

Samtliga ledamöter från Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag om återremiss och sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 18 december 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V) och Anders Lindman (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar:
  - a. Att i första hand återremittera förslaget till beslut.
  - b. Att i andra hand avslå förslaget till beslut.
  - c. Att trafiknämnden tillges en dragning om vad de olika upphandlingsmodellerna faktiskt skulle innebära.
  - d. Att därutöver anföra:

Det finns inget parti som hittills uttalat att staden ska minska antalet offentliga toaletter eller köpa in toaletter som inte är tillgängliga för funktionshindrade för att spara pengar. Därför borde ett ärende om framtiden för stadens offentliga toaletter handla om hur vi kan få fler moderna, välfungerande och funktionsanpassade toaletter i

Stockholm. Men detta ärende signalerar snarare en ambitionssänkning från den rödgröna politiska majoriteten.

Trafikkontoret riktar in sig på upphandlingsformen i sitt tjänsteutlåtande. Men att välja upphandlingsform innan nämnden exempelvis har sett någon redogörelse för vad det skulle kosta att köpa in offentliga toaletter på den öppna marknaden, riskerar att skapa stora problem för staden och trafiknämnden längre fram.

Den uppskattade kostnaden med den LOU-lösning som trafikkontoret skissar på är inte trovärdig. Det har inte tillräckligt redogjorts för hur den har beräknats. Intrycket man får är att kontoret har utgått från vad man tror man kan få in i höjda markupplåtelsebatter - inte vad det faktiskt skulle kosta att köpa in nya toaletter. Staden har idag ett antal toaletter som hyrs direkt enligt LOU, det borde vara möjligt att tydligt redogöra för de kostnader staden har för dessa toaletter så att trafiknämnden kan ta ställning till en tydlig jämförelse.

I och med att det bara är de toaletter som tillhandahålls genom dagens koncessionsmodell som är fullt ut tillgänglighetsanpassade enligt Boverkets krav, är det enkelt att förstå oron från nämndens funktionshinderråd och andra funktionshinderorganisationer i Stockholm. Fungerande offentliga toaletter är nödvändigt för att de med funktionshinder ska ha möjlighet att röra sig i staden. Detta förslag till beslut är inte förankrat med dem, och dessa organisationer har hört av sig till trafiknämnden med skarp kritik. Det är stor sannolikhet att en LOU-lösning skulle innebära betydligt färre och icke tillgänglighetsanpassade toaletter jämfört med hur det ser ut idag.

En fördel med dagens modell som inte tas upp i ärendet är säkerheten på toaletterna. Stadens offentliga toaletter får inte tas över av narkotikahandlare- och användare. Dagens koncessionshavare tar hjälp av vaktbolag för att garantera tillgänglighet och säkerhet på toaletterna. Om staden tar över toaletterna i egen regi behöver

staden stå för dessa kostnader, men det är inte en kostnad som redovisas i ärendet.

Ett rimligare förfarande vore att trafiknämnden får ta ställning till en riktig utvärdering av dagens koncessionsupphandling. Samt ett fullt ut redovisat upplägg för vad en LOU-lösning faktiskt skulle innebära, där de faktiska kostnaderna redovisas efter att Trafikkontoret har undersökt marknaden. Då kan trafiknämnden ta ställning till vad det faktiskt skulle kosta att köpa in funktionsanpassade offentliga toaletter.

På olika punkter brister detta ärende, och borde därför återremitteras för ytterligare hantering. Sammantaget är beslutsprocessen felaktig, dialog med bransch och funktionshinderrörelse har inte skett, och de ekonomiska kalkylerna är inte tillräckligt underbyggda. Moderaterna är inte trygga med att utesluta möjligheten till en ny koncessionsupphandling baserat på detta underlag. Därför bör detta ärende återremitteras tillbaka till Trafikkontoret för ytterligare beredning.

Beslutsgång i delen om återremiss

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslaget att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet vid dagens sammanträde och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S), Katja Jassey m.fl. (V) och Anders Lindman (SD).

§ 29

Försämringen av planerade gång- och cykelbron vid Slussen. Svar på skrivelse av Markus Berensson m.fl. (C)

Dnr T2023-02887

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Reservation

Samtliga ledamöter från Centerpartiet reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 9 januari 2024.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Anders Lindman (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar att trafiknämnden uppmanar trafikkontoret att förutsättningslöst utreda hur en ramp kan kopplas på GC-bron i framtiden samt att därutöver anföra:

Centerpartiet tackar vänligen Trafikkontoret för svaret. Vi har tidigare lyft samma frågor i en skrivelse till Exploateringsnämnden, och fått liknande svar från Exploateringskontoret.

Det är beklagligt att majoriteten finner sig i att acceptera en markant försämring för Stockholms cyklister som den borttagna rampen på gång- och cykelbron vid Slussen i praktiken innebär. Bron är redan i dagsläget försenad i 1,5 år, och en investering som ska tjäna stockholmarna i årtionden framöver bör inte fortskrida, om den redan innan den första pålen satts i sjöbotten tampas med en sådan mängd uppenbara brister.

förpassas till bottenplatsen när trafikslagen rankas efter prioritet. Utöver detta och den ovannämnda förseningen har vi nu redan en nota på 40 miljoner för ett pålningsarbete som aldrig påbörjades – och fortfarande ingen bro. Trots att bron utformning och placering redan varit föremål för förändring pekar man nu på komplexiteten med ytterligare förändring av detaljplanen.

Samtidigt som en liten grupp tillsatta tjänstemän stryker gång- och cykelbrorampen vid Slussen i ett penseldrag, helt utan analyser hur det påverkar trafikflödena, är inställningen en helt annan när det byggs och planeras för bilen. För regionens största trafikplats i Hjulsta är man villig att inte bara bredda befintliga på- och avfartsramper, utan även bygga nya och justera detaljplaner om så krävs. Cykeltrafiken kommer enligt alla prognoser öka, men här är det inget tal om att ändra detaljplanen för att få till en funktionell och robust trafiklösning på platsen. Inga kompensationsåtgärder för ökad kapacitet planeras och tusentals pendlare blir hänvisade till att navigera mellan flanörer och broöppningar på de låga slussbroarna.

Om nu planerna för en gång- och cykelbro utan ramp fortgår, dessutom utan att en grundlig översyn av de förändrade färdmönstren för gång- och cykeltrafiken genomförs, förpassas pendlare cyklister till en infrastruktur som aldrig varit tänkt att dimensioneras för deras ändamål – med konflikter som oundvikligt utfall och en permanent trafiksituation där cyklisterna åter är de som förväntas anpassa sig. Trots att misstag nu begås bör man heller inte förhindra möjligheten att åtgärda dem i framtiden – därför bör såväl bro som landfäste utformas så att en ramp med enkelhet kan adderas i ett senare skede.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) Katja Jassey m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Anders Lindman (SD).

§ 30
Cykel Riddarholmskanalen. Reviderat
genomförandebeslut

Dnr T2020-00845

Sekretess enligt 19 kap 3 § i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vid protokollet

Alva Matsdotter